

KONGRESSIMARKKINOINNIN TARINA

1974 - 2010

Tuula Lindberg

Toiminnan perustaminen

Kongressitoimiston perustamishanke synnytettiin Finlandia-talolla 4.9.1973 matkailu- ja vähittäiskaupan edustajille järjestetyssä Helsingin kauppakamarin kokouksessa. Ajatuksen innokas isä, Helsingin Osuuskaupan johtaja, kauppaneuvos Armas Tasa toimi esittelijänä. Ajatus otettiin myönteisesti vastaan ja Helsingin kauppakamarin kongressitoimikunta perustettiin 26.10. Puheenjohtajana toimi Suomen Messut Oy:n toimitusjohtaja Olle Herold ja varapuheenjohtajana Armas Tasa. Tehtävänä oli selvittää, tarvittiinko Helsinkiin kongressimarkkinointiin keskittyvää organisaatiota.

Marraskuussa 1973 toimikunta teki matkan Tukholmaan mallia ottamaan. Tukholmassa toimi jo silloin osakeyhtiö nimeltä Stockholm Convention Bureau, joka sekä järjesti kongresseja että markkinoi kaupunkia kansainvälisten kongressien pitopaikkana. Toimikunta päätyi esittämään yhdistysmuotoisen kongressitoimiston perustamista. Helsingin kaupungilta saatiin alustava lupaus 100.000 markan avustuksesta, mikäli yhdistys perustettaisiin. Espoon ja Vantaan kaupunkia houkuteltiin mukaan. Yhdistys päätettiin perustaa 25.4.1974 pidetyssä kokouksessa ja puheenjohtajaksi valittiin Armas Tasa.

Rakennusmestarien talolla 12.6.1974 pidetyssä perustavassa kokouksessa kauppaneuvos Tasa totesi, että asioiden valmisteluvaiheessa kukaan ei ole vastustanut kongressitoimiston perustamista ja ehdotti, että Helsingin kongressitoimisto perustetaan yhdistysmuotoisena. Ehdotusta kannatettiin ja päätös perustamisesta tehtiin yksimielisesti. Sään-

Tuula Lindberg

toimitusjohtaja

Finland Convention Bureau ry 1983-2008

Tuula Lindberg vastaanotti 1997 Lorenzo di Medici -palkinnon Firenzessä "In recognition of her outstanding record as Bureau Director and a pioneer in establishing valid conference statistics for her country and city, and her leadership role in international organizations such as EFCT and ICCA "

nöt hyväksyttiin, perustamiskirja allekirjoitettiin ja hallitus sekä tilintarkastajat valittiin.

Helsingin kongressitoimisto ry 1974 - 1982

Toimintaympäristö: Convention Bureau-toiminta uutta Euroopassa, Helsingin kongressitoimisto ensimmäisten joukossa, toiminta pääkaupunkiseudulla, Suomessa ainoa asiantuntija.

Helsingin kongressitoimisto aloitti toimintansa Hotel InterContinentalin tiloissa 1.9.1974. Tuore toimitusjohtaja Lassi Ranta esitti ensimmäisen toimintasuunnitelmansa kolme viikkoa myöhemmin. Talousarvioesityksen loppusumma oli 109.000 mk, joka koostui matkailualan yritysten jäsenmaksuista.

Kongressitiloina toimivat tuolloin pääasiassa Finlandia-talo ja Dipoli. Kokoustiloja tarjosivat myös hotellit Hesperia, InterContinental ja Kalastajatorppa sekä Rakennusmestarien talo, Kaupakorkeakoulu, Svenska Handelshögskolan, Helsingin Yliopisto, Kulttuuritalo ja matkustajalaitat. Pääkaupunkiseudulla oli 4.600 hotellihuonetta ja 264 A- ja B-anniskeluoikeuksin varustettua ravintolaa. Kongressien järjestelytehtäviä hoitivat Dipoli, Suomen Matkatoimisto, Matkatoimisto Area, Matkayhtymä, Matkatoimisto Kaleva, Travek ja Hotel Marketing. Tilapäisorganisaatioita luotiin tarpeen vaatiessa mm. Suomen Lääkäriliittoon, Unicef-toimikuntaan ja SVULiin.

Toiminta lähti hyvin käyntiin. Pääkaupunkiseudun kaupungit lupasivat tukensa. Finnairin kanssa tehtiin ensimmäinen barter-sopimus, ja matkailuelinkeinon yritykset liittyivät jäseniksi. Tänäkin päivänä päivänvalon hyvin kestävä ja kongressimarkkinoinnin raamiksi kelpaava toiminta-ajatus ja tehtäväkuva viitoittivat tietä.

Toimisto kansainvälistyi. International Congress and Convention Association ICCA tarjosi kansainvälisen kollegojen verkoston, benchmarking-mahdollisuudet ja tärkeät tiedot kansainvälisten järjestökongressien liikkeistä. Etyk-kokous järjestettiin Finlandia-talolla vuonna 1975. Professori Olli Lehto, sittemmin Helsingin yliopiston rehtori ja kansleri, isännöi kunniakkaasti suurta kansainvälistä matemaatikkojen kongressia vuonna 1978. Helsingin maine kongressikaupunkina kasvoi.

Meeting Facilities Guide, Tapahtumaluettelo, tiedotteet ja matkat ulkomaille, vieraiden tuomi-

nen Suomeen, seminaarien järjestäminen ja muut markkinointitoimet kasvattivat kustannuksia. Vuodesta toiseen yhdistyksen pankkitili oli tyhjä, jos ei jopa vekselin tarpeessa vuodenvaihteen koettaessa. Katseet kääntyivät kauppa- ja teollisuusministeriöön ja uusi rahoituskanava aukesi, kun kansliapäällikkö Bror Wahlroos vuonna 1980 lupasi toimistolle 25.000 markan avustuksen markkinointitoimenpiteisiin.

Mahdollisuus valtionavusta siivitti keskustelun kansallisesta kongressitoimistosta. Finnish Convention Bureau -työryhmä perustettiin, ja sen esityksestä yhdistyksen säännöt, toiminta-ajatus ja nimi muutettiin. Nimestä tehtiin kompromissiratkaisu ja Helsinki-Finland Congress Bureau ry sai alkunsa 22.6.1982 pidetyssä yhdistyksen kokouksessa.

Helsinki-Finland Congress Bureau ry (H-FCB) 1982 - 2001

Toimintaympäristö: Toiminta kehittyi vilkkaasti Euroopassa, H-FCB laajeni valtakunnalliseksi, kaupungit kiinnostuivat kongresseista, kehittivät omaa infrastruktuuriaan ja osaamistaan sekä perustivat omat Convention Bureaunsa (Tampere, Espoo), H-FCB ei enää ainoa asiantuntija Suomessa.

Uuden yhdistyksen jäsenyyttä tarjottiin kaupungeille, joiden palvelukapasiteetti riitti vähintään 300 hengen kongresseille. Rovaniemen, Oulun, Jyväskylän, Lappeenrannan ja Imatran kaupungit liittyivät jäseniksi 23.2.1983. Toimisto muutti suurempiin toimitiloihin Rikhardinkadulle 1.5. Toimitusjohtaja Lassi Ranta luopui tehtävästään ja minut valittiin hänen tilalleen 1.9.1983. Kongressikapasiteetti kasvoi. Madetoja-sali avattiin Oulussa ja Haikkoon rakennettiin kongressisiipi.

Ensimmäinen valtionavustus, 280.000 markkaa, saatiin Matkailun Edistämiskeskukselta vuonna 1984. Ehtona oli, että toiminta olisi valtakunnallista ja että vähintään kolme kaupunkia pääkaupunkiseudun kaupunkien lisäksi liittyisi jäseniksi. Arvelen, että kongressimatkailu osana matkailun edistämistä oli lopullisesti voittanut paikkansa sinä päivänä, jona kohtasin kansliapäällikkö Wahlroosin Aleksanterinkadulla. Hän nimittäin vastasi iloiseen tervehdykseeni vain väsyneesti huokaisten, että ”kongresseja, kongresseja”.

Talousarvion loppusumma saatiin miljoonaan markkaan ja henkilökunnan määrä oli kolme. Näi-

hin päiviin asti käytössä ollut "Finland The Fresh Alternative" -slogan lanseerattiin 1984 ja Turun ja Tampereen kaupungit liittyivät jäseniksi.

Ensimmäinen kattava kongressien osanottajatutkimus toteutettiin 1986. Keskiverto-osanottaja piti Suomesta ja suomalaisista, tunti olonsa turvalliseksi, viipyi maassa pitkään ja käytti 1.400 markkaa rahaa vuorokaudessa. Tulokset pönkittivät kongressimatkailun merkitystä ja innostivat kehittämään toimintaa. Kongressien ja kongressimatkailijoiden määrät kasvoivat ja 30.000 osanottajan raja ylitettiin.

Maarianhaminan, Hämeenlinnan, Joensuun, Lahden, Mikkelin, Savonlinnan ja Vaasan kaupungit liittyivät jäseniksi. Mikaeli-talo, Espoon kulttuurikeskus ja Tampere-talo avasivat ovensa. Toimitusjohtaja valittiin European Federation of Conference Towns EFCT:n puheenjohtajaksi 1990. Arktikum-talo Rovaniemellä avattiin 1992 ja Marina Congress Center valmistui Etäkin seurantakokousta varten helmikuussa samana vuonna.

Kahdenkymmenen vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta rahoitus oli kivunnut neljään miljoonaan markkaan ja henkilökunnan määrä noussut seitsemään. Säännölliset tilastot ja osanottajatutkimukset olivat tehneet selviksi, että kongressimatkailun edistäminen tuottaa tuloksia ja sitä kannattaa tukea. Jäsenkunnan määrä oli noussut yli 70:een ja mukana oli 13 kaupunkia. KTM:n ja Helsingin kaupungin avustussummat olivat kasvaneet. Ensimmäinen KTM:n myöntämä avustus vuonna 1990 oli yksi miljoonaa markkaa.

Kongressimatkailijoiden määrä kasvoi edelleen hyvää vauhtia. Kongressiosanottajien määrä ylitti 60.000 rajan vuonna 1999. Vuosikymmenen lopun huippuja olivat kansainvälinen diabeteskongressi, jonka osanottajamäärä nousi yli 9.000:een sekä 5.000 osanottajan pankkialan Sibos-kongressi. Molempien yhteydessä järjestettiin suuret näyttelyt. Tampereella järjestettiin metsäntutkimusalan UIFRO-kongressi, joka toi kaupunkiin yli 3.000 osanottajaa.

Kongressi- ja tapahtumatilojen määrä jatkoi kasvuaan: Hartwall-Areena, Kuusamo-Talo, Jyväskylän Paviljonki, Turun Caribia, Helsingin Messukeskuksen laajennus, Porin Promenadikeskus. Pääkaupunkiseudun hotellikapasiteetti oli kaksinkertaistunut toiminnan aloittamisesta. Kongressipalvelutoimistot hoitivat kongressijärjestelyt, ja kongressipalvelujen kirjo ja määrä kasvoivat vilkkaassa tahdissa.

Täyttyessään 25 vuotta yhdistyksen jäsenmäärä oli noin 100, joista kaupunkeja 23. Mukaan olivat liittyneet Kuopion, Kuusamon, Naantalin, Kajaanin, Järvenpään, Seinäjoen ja Porin kaupungit. Muutamat kaupungit olivat myös eronneet ja osa palannut takaisin. Rahoitus oli noin viisi miljoonaa markkaa ja henkilökunnan määrä seitsemän. Toimitusjohtaja oli valittu International Congress and Convention Association ICCAn puheenjohtajaksi vuonna 1998.

Suomeen oli varattu yli 230 kongressia ja yli 100.000 osanottajaa vuosille 2000-2004.

Kansainvälisissä kongressitilastossa maamme oli sijalla 15 yli 190 noteeratun maan joukossa. Tilaston 20 kärkimaassa järjestettiin yli 70 % kaikista maailman kongresseista. Helsinki oli saavuttanut kunniakkaan 16. sijan maailman kongressikaupunkien joukossa.

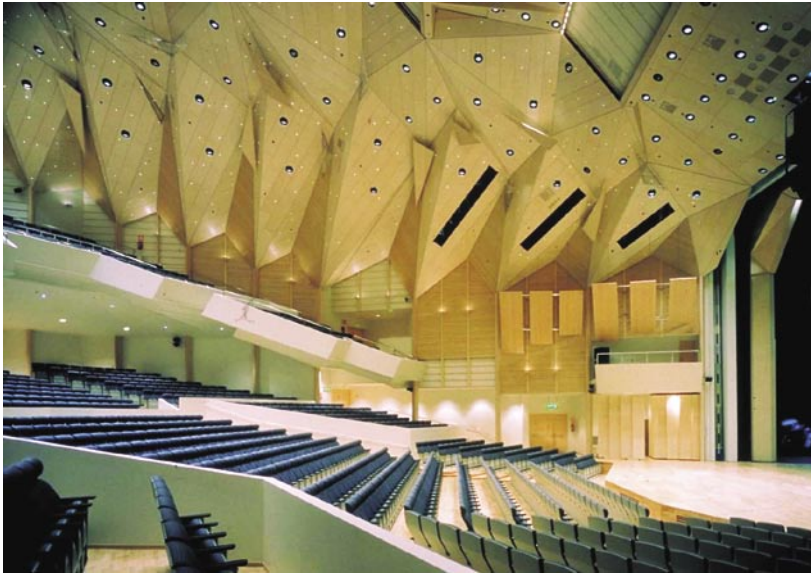
Toiminta keskittyi kansainvälisten järjestökongressien hankkimiseen ja osanottajamäärien kasvattamiseen. Toimisto markkinoi, tiedotti, auttoi suomalaisia kongressien hakuprosesseissa, tilastoi, tutki ja koulutti. Menestys oli jäsenkunnan ja yhteistyötahojen laajan yhteistyön tulosta.

Finland Convention Bureau ry (FCB) 2002 - 2008

Toimintaympäristö: 2000-luvun alun terrori-isot, SARS ja talouden alamäki järkyttivät kansainvälisen elinkeinomme luottamusta tulevaisuuteen. Toiminta kuitenkin elpyi ja kehittyi vilkkaasti koko maailmassa, City Convention Bureau:iden lisäksi syntyi elinkeinon, kuntien ja valtion tukemia National Convention Bureau:ita Suomen malliin. Kokoustoiminta luokiteltiin YK:n toimesta omaksi elinkeinokseen vuonna 2005, kansainvälinen kokoustoiminnan satelliittikirjanpitomenetelmä valmistui vuonna 2006, incentive-matkailu kehittyi conventive-matkailuksi. Helsinki, Turku, Jyväskylä, Lahti, Hämeenlinna perustivat omat Convention Bureau:nsa, FCB:n rooliksi muodostui yhteistyön koordinoiminen ja kehittäminen.

Alun perin kompromissina syntynyt, toimiston valtakunnallista toimintaa kuvaavan nimen etuliite Helsinki-Finland yksinkertaistettiin Finlandiksi vuonna 2002. Jäsenten lukumäärä oli noin 100 ja kaupunkien määrä 19. Valtionavustus muodosti noin kolmanneksen talousarvion tuloista. Henkilökunnan määrä oli seitsemän.

Kun FCB täytti 30 vuotta, se oli yksi Euroopan

Sittemmin neljä kertaa Suomen parhaaksi kongressikeskukseksi valittu Tampere-talo vihittiin käyttöön syyskuussa 1990. Arkkitehtikilpailun olivat suunnitelmallaan "Tehtaan pilli" voittaneet Sakari Aartelo ja Esa Piironen. Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja konserttikeskus, ja avauduttuaan se paransi huomattavasti Suomen mahdollisuuksia saada merkittäviä kansainvälisiä kongresseja.

vanhimmissa alan toimijoista – tunnettu ja tunnustettu maailmanlaajuisesti. Suomi kuului kongressimaiden kärkikaartiin ja Helsinki oli yltänyt maailman neljänneksitoista. Juhlavuoden 2004 kesäkuun loppuun mennessä kansainvälisissä kokouksissa ja kongresseissa oli jo ollut yhteensä 160.000 osanottajaa ja noin 55.000 kotimaisessa kokouksessa jopa 2,2 miljoonaa osanottajaa. Juhlapuheessa voitiin todeta, että kokoustamisesta oli tullut maassamme merkittävä business.

Missiossa vuosille 2005–07 todettiin, että Finland Convention Bureau ry on kokousalan kattoorganisaatio, joka markkinoi Suo-

mea ja parantaa yhteistyössä jäsenkaupunkien ja -yrittäjänsä kanssa näiden mahdollisuuksia tulokselliseen kongressitoimintaan. Toiminnan avainalueita olivat asiakashankinta, viestintä, tutkimus ja tilastointi, jäsenyhteistyö, verkottuminen ja valtakunnallisen asiantuntija-statusen kehittäminen.

Vuonna 2006 yritystapahtumamatkailun kehittäminen siirtyi MEKiltä FCB:lle, ja starttilainaksi saatiin yksi toimihenkilö. Matkailualueet tulivat uusiksi yhteistyökumppaneiksi. Valtionavustus oli 36 % talousarviosta ja henkilöstön määrä kahdeksan.

Yhdistyksen strategiassa 2007–10 todettiin, että kokousmatkailun kehittäminen kattaa kongressi- ja yritystapahtumamarkkinoinnin (kokoukset, tapahtumat ja kannustematkat) liittyvän toiminnan. Toiminta-ajatus jaettiin viiteen avainalueeseen, joita kuvattiin sanoilla asiakkaat, jäsenet ja yhteistyökumppanit, tieto ja asiantuntemus, verkosto ja status.

Vuoden 2008 loppuun toimintaa toteutettiin tämän strategian mukaan. Asiakkaat jaettiin kahteen ryhmään, joihin kohdistuvista markkinointitoimenpiteistä vastasi oma projektipäällikkö. Asiakasryhmät olivat kansainvälisiä kongresseja järjestävät järjestöt, niiden alihankkijat ja suomalaiset jäsenet sekä tapahtumakauppaa välittävät agentit ja tapahtumia järjestävät yritykset. Toimenpiteitä olivat asiakaskartoitus, asiakaskontaktit eli messut, markkinointitilaisuudet, myyntikäynnit, kiertueet ja vierailut, kutsuhankkeet, asiakaspalvelu kokousten järjestäjille, viestintä kotimaassa ja ulkomailla.

FCB toimi jäsentensä ja yhteistyökumppanien-

sa markkinointitukena, keskustietopankkina ja yhteisten markkinointitoimien kehittäjänä ja toteuttajana. Peruspalveluita olivat markkinointi, ja markkinointimateriaali, asiakasrekisteri, apu kokoushankkeissa, alustavat varaukset, kokousalan tilastot ja tutkimustieto, koulutus ja toimialaryhmät, jäsentiedotteet. Maksullisia lisäpalveluita olivat mm. ilmoitustilat Meet in Finland -julkaisussa, yhteispostitukset, asiakasrekisterin käyttö postituksiin, messuosallistumiset, markkinointitilaisuudet, myyntikäynnit ja -kiertueet sekä tutustumisvierailut.

Toimisto tuotti ja julkaisi alan kotimaiset tilastot ja tutkimukset sekä välitti tietoa kansainvälisistä tilastoista ja tutkimuksista. Tutkimusohjelman mukaisesti kansainvälisen kokoustoiminnan volyymi selvitettiin joka vuosi ja talousvaikutukset joka kolmas vuosi. Järjestökongressien järjestäjiltä ja osanottajilta kerättiin asiakaspalautteet joka kolmas vuosi.

Verkkosivuilla ylläpidettiin tietoa kokouspalveluja tarvitseville. Asiakasrekisterissä oli tiedot asiakaskontakteista sekä 15.000 osoitteen tiedosto. Tietoja päivitettiin säännöllisesti.

FCB ylläpiti ja avasi uusia kanavia Suomeen suuntautuvan kokousmatkailun edistämiseksi. Tärkeitä kansainvälisiä sidosryhmiä olivat alan yhdistykset, joista saatiin koulutusta, markkinatietoa ja toiminnan vertailukohteita. Suomessa tärkeitä sidosryhmiä jäsenten ja yhteistyökumppanien lisäksi olivat yliopistot ja korkeakoulut, tutkimuslaitokset, Suomen Akatemia, ministeriöt, liitot, yritykset, Suomen ulkomaan lähetystöt, Finpro sekä median edustajat.

FCB oli puolueeton ja luotettava yhteistyökumppani ja valtakunnallinen kokousalan asiantuntija, jonka tehtävä oli ylläpitää alan statusta. Se toimi aktiivisesti kotimaisen matkailuelinkeinon kehittämis- ja edunvalvontatyössä. Jäsenyydet ja aktiivinen toiminta kansainvälisissä kokousalan järjestöissä edistivät Suomen tunnettua maailmalla.

Vuonna 2008 yhdistyksen talousarvion tulot olivat 1.020.000 euroa, josta valtion avustusten osuus 30 % ja vuodelle 2009 laaditun talousarvion tulot 1.580.000 euroa. Tulojen kasvu johtui pääosin yhdistyksen omistuksessa olleen Kongressitapahtuman myynnistä Management Events Oy:lle vuonna 2008. Henkilöstön määrä oli kahdeksan.

Vuosina 2000-08 järjestettiin vuosittain keskimäärin 300 kansainvälistä järjestökongressia, joissa oli noin 50.-60.000 osanottajaa. Näiden talousvaikutukset olivat keskimäärin 80-90 miljoonaa euroa vuodessa. Kansainvälisiä yritystapahtumia yritettiin tutkia myös vuosina 2006-08. Tutkimus osoittautui vaikeaksi ja menettelytapaa muutettiin matkan varrella. Vuoden 2006 tulos kuitenkin osoitti, että yritystapahtumien taloudelliset vaikutukset sinä vuonna olivat 125 miljoonaa euroa.

Finland Convention Bureau ry 2008 - 2010

Jäin eläkkeelle vuoden 2008 lopussa. Tilalleni valittiin uusi toimitusjohtaja Satu Keiski-Toni, jonka kausi jäi vajaan vuoden mittaiseksi. Vuonna 2010 on toimittu vt. toimitusjohtaja Kerstin Träskmanin johdolla. Tätä kirjoittaessani Finland Convention Bureau ry:n toimintaa itsenäisenä toimijana ollaan lopettamassa ja osaa toiminnoista siirtämässä MEKiin. Saamieni tietojen mukaan yhdistystä ei tässä vaiheessa suunnitella lakkautettavaksi, vaan nimeä tullaan edelleen käyttämään tiettyjen markkinointitoimenpiteiden toteuttamisessa.